

Abstrakt

Hlavním cílem této diplomové práce je vymezení a odhalení narativních postupů a prvků fantastična v románové prvotině *Nikdo se nedívá* (Nenhum Olhar, 2000) současného portugalského spisovatele Josého Luíse Peixota, jehož tvorba je literárními historiky zařazována do proudu takzvaného *mytického vyprávění*, které, v běžné definici, často upozorňuje na deformované hodnoty současné společnosti. Pro Josého Luíse Peixota se stává fantastično v moderním pojetí, takzvané neofantastično, alternativním prostředkem k vyjádření potřeby víry ve společnosti - bez nutnosti čtenářovy znalosti náboženských pravidel – a tato skutečnost je hlavním a nadčasovým odkazem celého díla.

Po první, úvodní, kapitole se v kapitole druhé věnujeme nástinu literárně-historického kontextu současné portugalské prózy a věnujeme také nemalou pozornost biografii a bibliografii Josého Saramaga - ideologicky a politicky angažovaného autora, který se ve svých dílech dotýká, podobně jako Peixoto, základních otázek lidské podstaty a prezentuje v nich nekonvenční úvahy o hodnotách současné společnosti.

Třetí kapitola si klade za cíl představit Josého Luíse Peixota, jako autora románu *Nikdo se nedívá*, za který byl v roce 2001 odměněn Literární cenou Josého Saramaga, jež se uděluje portugalsky píšícím spisovatelům mladším třiceti pěti let.

Čtvrtá kapitola této diplomové práce pojednává o počátcích a proměnách koncepce fantastické literatury. Zabývá se fantastičnem v tradičním pojetí a představuje neofantastično, jehož definice, společně s Freudovým termínem takzvané „neznámé známosti“ jako podstaty moderního fantastična, je stěžejní pro literární rozbor románu *Nikdo se nedívá*.

Pátá kapitola se věnuje obecné charakteristice románu *Nikdo se nedívá*, jeho formální struktuře a vlastnímu rozboru díla v závislosti na narativních postupech a prvcích moderního fantastična.

Šestá, závěrečná, kapitola uzavírá celou diplomovou práci konstatováním, že fantastično je v Peixotově díle především prostředkem ke sdělení univerzální platnosti životních vzorců. Román *Nikdo se nedívá* je tedy možné považovat za dílo spadající pod žánr fantastické literatury.